

Overweging zondag 15 maart 2015 - Vierde Zondag van de Veertigdagentijd

'Kijk me eens aan; wat heb je gedaan; eerlijk zeggen'

Ieder van ons herinnert zich dat van vader of moeder uit de kinderjaren, als je alleen of met anderen iets had uitgehaald wat niet door de beugel kon.

Ik herinner me levendig hoe dat voelt:
ik kan me niet langer verbergen achter een onschuldig gezicht
het is of ik weggekropen was in een donker hokje
en ineens floept het licht aan.

'Onder ogen' komen heet dat: een oeroud thema in de mensengeschiedenis.
Ons goede boek staat er vol van, *'Mens waar ben je'*, roept God in de tuin,
'Ik wil je zien; heb je iets te verbergen?'

Jacob keert na een levenslange zwerftocht huiswaarts
en moet zijn broer Esau onder ogen komen
die hij in alle opzichten beentje gelicht heeft.
Donker is het om hem heen en angst grijpt hem bij de keel
als hij de grens oversteekt naar zijn geboortestreek.
En hoe licht wordt het voor hem en hoe bevrijd gaat hij verder
als hij geworsteld heeft met die nachtfiguur – stand in voor zijn broer.
Zij zijn elkaar onder ogen gekomen,
hebben gevoeld wat zij nu aan elkaar hebben; en het is weer goed.
Ze kunnen elkaar weer recht in de ogen kijken.

*Ja, als ik je aankijk,
is het niet donker meer,
sta ik in het licht
Zegen ons met het licht van uw ogen.*

Voortdurend gekanker werkt als slangengif,
dat voelt het volk in de woestijn aan den lijve; voor dood liggen ze neer.
Mozes laat dan een slang oprichten om naar te kijken,
om onder ogen te zien 'wat zijn we aan het doen?'
en dat wekt genezend, als een tegengif.

Het evangelie ziet in deze scène Jezus aan het kruis:
*Zoals de slang moet hij omhoog worden geheven
opdat ieder die gelooft in hem leven heeft dat niet vergaat.*
Hij wil dat we naar Hem kijken, niet als naar een superman,
niet als naar een geweldenaar die de wereld naar zijn hand zet;
hij strekt uitnodigend zijn armen uit,
hij wil bij het hart van de mensen komen, al kost het Hem zijn leven.
Hij is iemand die alle wapens aflegt, om ons te winnen:
'Ik wil je zien. Laat je zien, wat heb je te verbergen.'

Mij komt de scène in beeld van Petrus
die drie keer heeft gezegd: Ik ken die man niet.
Dan kraait een haan en Jezus ziet hem aan.
En Petrus beseft wat hij gedaan heeft;
zijn verraad spoelt weg in een stroom van tranen.

In een Levende die ons aanziet
is het licht van het eerste begin onze wereld binnengekomen.
Hij zoekt contact.
Willen we dat? Echt? Want dat betekent dat je je kaarten openlegt.
Van alles kan ons tegenhouden: schaamte over ons verleden,
of tegenzin om zelf te veranderen.
Want als je in hem gelooft, hem aanziet, moet je eraan geloven.

Geen wonder dat mensen die aanzien zoeken
en het moeten hebben van de schone schijn,
een hekel hebben aan zo iemand.
Ze worden geconfronteerd met zichzelf, met hun verborgen agenda.
Hij is een levende aanklacht tegen hun manier van leven;
ze willen hem niet meer zien.
*Wie kwaad doet haat het licht, komt niet naar het licht toe
want dan worden zijn daden openbaar gemaakt.*

*Maar wie de waarheid doet, gaat naar het licht;
dan zal blijken dat zijn daden in God zijn verricht.*

Henri Nouwen heeft eens geschreven:
Als je je vastklampt aan je eigen fouten, gebreken, je verwrongen verleden,
verschuil je je achter struikgewas.
Geloven in hem is het opgeven van dat vals houvast,
Je treedt in het volle licht van God:
'Ik ben mens, afgedwaald; en U bent God, liefde die mij zoekt'

Dat wij dit kunnen beamen zoals een bekend lied zingt:

*Kom in mij, win, ontwapen mij.
Zie mij, doe mij aan.
Weersta mij, wacht mij, delf in mij.
Ontdooi mijn naam,
ontraadsel mijn bestaan.*

*Kom in mij, maak geluid in mij,
dood is diep in mij,
versteend mijn stem - ontsta in mij,
doe pijn, doorgloei mij,
leef mij, licht in mij.*

Jozef Essing o.p.